

2. Кириченко В.М., Куракін О.М. Теорія держави і права: модульний курс.: навч. посібник. - К.: Центр навчальної літератури, 2010 - 264с.
3. Крестовська Н.М., Матвеева Л.Г. Теорія держави і права: Елементарний курс. Видання друге. — Х.: ТОВ «Одіссей», 2008.— 432 с.
4. Теорія держави і права : підручник / О. В. Петришин, С. П. Погребняк, В. С. Смородинський та ін. ; за ред. О. В. Петришина. — Х. : Право, 2015. — 368 с.
5. Мозоль Н.І. Сучасні концепції праворозуміння: поняття, характеристика та особливості [Електронний ресурс] / Н. І. Мозоль //Правова держава. - 2013.
6. Київ Юрінком Інтер 2006 Теорія держави і права. Зайчук О. В., Оніщенко Н. М.
7. Гіда Є.О., Білозьоров Є.В., Завальний А.М. та ін. Теорія держави та права : підручник ФОП О. С. Ліпкан 2011 р. 576 ст.
8. Скакун О. Ф. Теорія держави і права [Текст] : Підручник для студ. вищ. навч. закладів / О. Ф. Скакун ; Національний ун-т внутрішніх справ. - Х. : Консум, 2005. - 656 с.
9. Публікація С. Науменко «Законотворча діяльність в Україні: поняття та принципи.» 2003 р.
10. Публікація О. Кривецький, голов. ред. НЮБ НБУВ «Зміни до Кримінального кодексу України щодо удосконалення порядку зарахування судом строку попереднього ув'язнення у строк покарання».

Курсант 3-го курсу ННІ №3 НАВС

Князєв Юрій Вікторович

ВИДАТНИЙ ШЛЯХ АКАДЕМІКА ВОЛОДИМИРА ВОЛОДИМИРОВИЧА КОПЕЙЧИКОВА

Провідні вчені-правознавці другої половини ХХ століття ретельно досліджували питання захисту прав і свобод людини, ставлячись до нього як до підґрунтя всієї законодавчої системи. Одним із таких митців правової сфери був доктор юридичних наук, професор, академік Академії правових наук України Володимир Володимирович Копейчиков [1].

В. В. Копейчиков народився 17 листопада 1923 року в Харкові. Учасник радянсько-німецької війни, на якій отримав тяжке поранення. В 1948 році закінчив Харківський юридичний інститут, продовжив навчання в аспірантурі. Протягом 1953—1971 років працював доцентом, виконуючим обов'язки професора кафедри теорії держави і права, вченим секретарем вченої ради Харківського юридичного інституту.

З 1971 року проживав в Києві, де працював професором юридичного Київського державного університету ім. Т. Г. Шевченка. З 1978 року - старший науковий співробітник відділу прав людини Інституту держави і права АН СРСР, а з 1983 року і до смерті — професор кафедри теорії держави і права Національної академії внутрішніх справ України. Автор понад 250 наукових праць. Під його керівництвом підготовлено 6 докторів наук та 24 кандидати наук.

Академік В.В. Копейчиков був членом кількох вчених та спеціалізованих рад із захисту кандидатських та докторських дисертацій з юридичних спеціальностей, а також членом редакційної колегії видання «Вісник Академії правових наук України», широко відомий юридичній та громадській спільноті як видатний вчений-юрист та активний учасник розбудови держави і права в незалежній Україні.

Академік В.В. Копейчиков був не лише патріотом України, але і активним учасником правотворчих процесів нашої держави. Він був дослідником аспектів правовідносин у сферах місцевого самоврядування, державного будівництва, захисту прав людини. Указом Президента України був призначений членом робочої групи з розробки та прийняття нової Конституції України, до якої входила 41 особа на чолі з Президентом, де плідно працював протягом 1991—1996 років. У тексті нової Конституції України за ініціативою академіка В. Копейчикова і на підставі багатьох міжнародних і європейських декларацій та конвенцій з прав і свобод людини був значно розширений каталог основних прав громадян України.

Таким чином, академік В. В. Копейчиков, як науковий консультант Президента України з питань державного будівництва, наряду з головою Конституційного Суду України Л. Юзьковим та окремими народними депутатами творив історію сучасної України в прямому сенсі цього слова.

Ще в 1995 році під час гострих дискусій з приводу проекту Конституції України, вчений наполягав на розширенні повноважень місцевих органів влади, при цьому відстоював позицію унітаризму, розділяючи поняття «автономія» та «федерація». Він також наполягав на необхідності наділення місцевої влади таким собі «суверенітетом» в фінансовій сфері, реалізації кадрової політики, плануванні територій, але виключно у відповідності до законодавства [2].

Крім того, В. Копейчиков наполягав на тому, що при створенні Конституції України необхідно зберегти культурні цінності нації, ставити найвищим пріоритетом права і свободи людини, плюралізм ідей і політичних поглядів, захист всіх форм власності, а також цілковито стояв на позиціях єдиноначальності мовного питання, вважаючи неприпустимим та неприйнятним закріплення на державному рівні будь-якої мови, крім української [3].

Вчений всіляко критикував позицію гарантування цілковитої недоторканості народним депутатам на період їхнього парламентського скликання. Він пропонував надання депутатської недоторканості виключно на період сесії парламенту, і при умові, що в цей час народний депутат не буде затриманий на місці скоєння злочину [3, с.15].

Натомість чинна норма Конституції України надає мандату народного депутата відповідний імунітет і повністю нівелює головний принцип правової держави – рівність всіх громадян перед законом і судом.

Взагалі переконання професора В. Копейчикова відповідали духу своєї епохи. Глибина його праць вражає прогресивністю й гостротою часу їх публікування. Однією з перших робіт академіка, що були опубліковані вже в незалежній Україні, стала стаття 1994 року в газеті «Урядовий кур'єр» з промовистою назвою «Реалізація прав і свобод людини», у якій йдеться про формування нової української державності як про синтез захисту прав і свобод людини та принципів моралі. Він переконаний, що не держава формує суспільство, а розвинене демократичне суспільство створює правову державу: «Маючи глибоке коріння української нації, суспільство в нас було сформовано вже давно. Трагедією народу стала відсутність національної держави. А тепер, коли Україна отримала незалежність, ми мусимо відкрити в собі те безцінне, що передано нашими пращурами нам у спадок на генетичному рівні» [4].

Захищаючи демократичні засади парламентаризму, вчений завжди підтримував позицію президентсько-парламентської республіки, адже прекрасно розумів неефективність колегіального керівництва, тому наполягав на концентрації влади в руках Президента. Він вважав, що віддавати кермо правління парламенту означало б занурити країну в політичний і суспільний хаос. І як показали події 2004 – 2014 років, вчений виявився абсолютно правим.

За багаторічну науково-педагогічну та громадську діяльність Указом Президента в 1996 році академіку В.В. Копейчикову присвоєне почесне звання «Заслужений діяч науки і техніки», 22 серпня того ж року він був нагороджений Президентом України «Почесною відзнакою». У 1997 році Міністерство освіти України присвоїло вченому звання «Відмінник освіти», а в 1998 році він був нагороджений Орденом князя Ярослава Мудрого V ступеня. Помер академік 9 червня 2002 року.

Академік В. В. Копейчиков належить до тих науковців, які віддані своїм ідеям. Учений став не просто ідеологом сьогодення, а пророком майбутнього. Професор звертався до прав людини як до фундаменту створення Конституції незалежної України.

Список використаних джерел:

1. Від курсанта до генерала. Шляхи бойових зв'язів і трудових звершень (1921–2011 рр.). – К. : Укр. вид. консорціум ; Нац. акад. внутр. справ, 2011. – 360.
2. Копейчиков В. В. Проблеми самоврядування і її розв'язання в західних демократіях і в Україні [лекція] – НАВС, 2000.
3. Копейчиков В., Гусарев С. Питання реалізації Конституції України // Вісник академії правових наук України – Х: «Право», 1997, №3.

4. Копейчиков В. Реалізація прав і свобод людини / В. Копейчиков // Урядовий кур'єр. – 19.06.1994.

5. Конституція України [Електронний ресурс] : Закон України від 28 черв. 1996 р. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/254>.

6. Копейчиков В. Закон, особа, суспільство / В. Копейчиков // Радянське право. – К. : Наук. думка, 1977. – № 7. – С. 7–13.

7. Капічон О.Г. Еволюція поглядів академіка Володимира Копейчикова в царині прав людини та громадянина // Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ, – № 2, – 2015.

Курсант 3-го курсу ННІ №3 НАВС

Князєв Юрій Вікторович

ОБОВ'ЯЗОК ВЛАДИ ДОТРИМУВАТИСЬ КОНСТИТУЦІЇ: РЕАЛІЇ, ПРОБЛЕМИ, ПЕРСПЕКТИВИ

*"Коли наші королі – в протиріччі з Конституцією,
ми змінюємо наших королів".*

Вінстон Черчилль.

У більшості цивілізованих та демократичних країнах світу Конституція є предметом гордості і шанування всього народу, вона є основою легітимності публічної влади, що в свою чергу є гарантією стабільності будь-якого політичного режиму. Нажаль, цього не можна сказати про Україну, де конституційні норми та принципи з достатньою легкістю зневажаються владою, їх порушують навіть ті, чиїм основним обов'язком є захист прав громадян.

Парадокс полягає у тому, що створивши одну з найкращих Конституцій в Європі, українська влада її не дотримується і не виконує, при цьому змушує це робити суспільство. Але Конституція у нашому суспільстві поки що залишається чисто формальним документом. Про це наочно свідчать результати дослідження, проведеного ще у вересні 2015 року на замовлення Центру політико-правових реформ, згідно яких з Конституцією України ознайомлені 37% населення, 8% з яких читали її повністю і 29% – лише окремі розділи, ще 14% українців читали про Конституцію у засобах масової інформації, а 49% ніколи в житті не читали Основний Закон. Ще гірше справа щодо змін до нього, лише 12% українців добре орієнтуються у змісті змін до Конституції, які парламент ухвалив у першому читанні 31 серпня 2015 року [1].

На питання як змусити владу в країні з повністю прогнилою судовою системою рахуватися з думкою народу, дотримуватися букви Основного Закону, однозначної відповіді не має. Але не зважаючи на це, під час наступних змін в частині децентралізації, необхідно нарешті відмовитися від формальних декларацій і гарантій у Конституції, яких в нашій країні апріорі не можливо дотримуватися, зокрема про безоплатну медицину, безкоштовну освіту, а також гарантованого права громадянина заробляти собі на життя працею, яку він вільно обирає або на яку вільно погоджується. Одне діло декларувати – інше втілювати на практиці. Або ми знаходимо можливості виконання написаних норм, або перестаємо обманювати самих себе з цього приводу та створювати підґрунтя для подальших маніпуляцій політиків.

Поряд з цим, до Конституції необхідно внести ще один окремий розділ – відповідальність посадових осіб за недотримання Конституції, в якому буде чітко прописані види та підстави правової та політичної відповідальності, зокрема, спрощений на відміну від існуючого порядок імпічменту Президента, і не тільки за вчинення державної зради, а й вчинення іншого злочину, який підпадає під дію кримінального закону, розпуску парламенту, висловлення недовіри та відставки як уряду, так й окремих міністрів, висловлення недовіри депутатам всіх рівнів та їх відкликання виборцями тощо.

Також вкрай важливо, щоб законодавчі акти, які приймаються Верховною Радою, не вступали в суперечності з Конституцією, а навпаки, створювали механізми дії її норм. Найпоказовіший приклад – це Верховний Суд України, який за законом вищий, але в дійсності над ним опинилися Вищі спеціалізовані суди, від яких залежить можливість подальшого розгляду тієї